

ŠALEŠKI RUDARJA

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

20. december 1968 — Leto IV. št. 21 (83) Cena 0,30 dinarjev — Poština plačana v gotovini

OB PODPISU POGODBE

Vest, da so združeni investitorji — TE Soštanj, RL Velenje in Savske elektrarne Ljubljana — podpisali s Kreditno banko in hranilnico Ljubljana pogodbo o kreditiranju izgradnje TE Soštanj III, je šla mimo nas kar nekam neopaženo. In vendar gre za dogodek, ki smo ga tako dolgo in neestrno — včasih že kar z občutki zaskrbljenosti in nevere — pričakovali in ki je za gospodarsko perspektivo naše občine nedvomno odločilnega pomena. Morda nam je zaradi spomina na EKK ostal v zavesti kompleks »nevernega Tomaža«, da bomo dokončno »verjeli« šele takrat, ko bo objekt stal? Ali pa nas je skoraj triletno odlaganje začetka izgradnje že kar nekam utrudilo? Takšne občutke moramo sedaj potisniti na stran. Pred nami je konkretna delovna naloga, da bomo od spomladi oziroma poletja prihodnjega leta bolj ali manj posredno ali neposredno vsi sodelovali v izgradnji tega velikega energetskega objekta.

In vendar nam ob takšnih trenutkih spomin rad seže nekoliko nazaj. Na številne javne in manj javne polemike, ob katerih se je oblikovalo stališče slovenske javnosti do premogarstva in termoelektre in v katerih smo bili glede na gospodarsko strukturo naše občine najbolj neposredno prizadeti. Značilni so podatki, ki so jih pripravili rudniški komunisti ob kongresu ZKS: jugoslovansko premogarstvo je v letih 1965–1967, torej v razdobju dveh let, zaradi naglega in prelovanega prodora nafte v energetske potrebe, zmanjšalo svojo proizvodnjo za 12 odstotkov; v primerjavo lahko navedemo, da je v državah zapadne Evrope, ki so jo kritiki in nasprotniki domačega pridobivanja premogov tako radi imeli pred oči, znašalo to zmanjšanje v obdobju 1956–1965, torej v devetih letih, manj kot 10 odstotkov. V industrijsko tako razvitih državah, kot so ZDA in SZ pa se posebno v zadnjih letih — kljub strukturnim premikom v prid energetske potrebe tekočih ali plinskih goriv — zopet stalno večja količina proizvodnje premoga. Cena gigakalorije velenjskega lignita znaša okrog 17,50 din za tono in je skladna z evropskimi cenami premoga ali celo pod njimi, cena gigakalorije lahkinih olj pa znaša na našem trgu 19,00 din za tono. In čeprav bi sama cena glede na boljši izkoristek tekočih goriv lahko še govorila njim v prid, pa je gotovo pomembno dejstvo, da jih že danes, zlasti pa bi jih v bodoče, morali v pretežni meri uvažati. Predlog energetske bilance SFRJ, ki predvideva v strukturi energetske potrebe za leto 1980 napram letu 1965 zmanjšanje za premože od 71 na 30,5 odstotkov, povečanje pa za nafto od 24,4 na 30,4 odstotkov in za pline od 2,1 na 11,5 odstotkov predpostavljata tudi povečanje potrebnih deviz za uvoz nafte in plina na skoraj 5 milijard novih din ali sedemkrat več kot danes, ko je naša

zunanjetrgovinska bilanca že kar preveč težak problem.

Ravno zadnji politični dogodki v mednarodnem merilu, so bolj kot kdajkoli prej pokazali, da je strateški faktor zlasti pri energiji — kajti brez energije se ustavi vsa industrija in je skrajno oteženo delo vseh javnih služb — več kot upravičeno zelo pomemben. Smotno in racionalno izkoriščanje domačega energetskega bogstva je nedvomno najbolj trdna garancija za stalnost in neodvisnost. Prazne deponije na velenjskem rudniku in povečano povpraševanje kupcev pa zopet dokazujejo, da je bila tudi pretekla kriza le ena od premogovnih kriz, ki se na našem trgu pojavljajo kar v cikličnem zaporedju (1953, 1958, 1962, 1967); vsekakor pojav, ki bi ga bilo vredno morda bolj tehtno proučiti.

Racionalno in smotno, torej ekonomsko — to pa je v perspektivi nedvomno vse večja poraba zlasti lignitov na lico mesta, je perspektiva, ki jo po pokopnem EKK zopet odpira nova soštanjska termoelektrana.

Ce ob izgradnji tega doslej največjega slovenskega energetskega objekta govorimo zlasti iz stališča rudarstva, je to razumljivo, saj je z rudarskim kruhom povezana še vedno skoraj polovica zaposlenih in njihovih družin v naši občini. Toda odločilnega pomena za odločitev o izgradnji so bile potrebe celotnega slovenskega gospodarstva, ki mu je električna energija čim hitreje in nujno potrebna. Termoelektre ima to lastnost, da je vedno na razpolago, ne glede na dež, sneg ali sušo. Velike izgube, ki jih je imelo naše gospodarstvo z redukcijami, so bile v znatni meri posledica neenake vrednote nje hidro in termoelektre. Kajti, dokler je redukcije dovoljeval zakon in branil elektrogospodarstvo pred odškodninsko odgovornostjo, je bila navidezna »nižja cena« vodne elektrike zanj nedvomno zanimiva. S čistimi poslovnimi odnosi pa postaja takšno razmerje med hidro in termoelektro, ki lahko vsem potrošnikom jamči tudi stalno in nemoteno dobavo, neposreden ekonomski interes vseh proizvajalcev elektroenergije. In ravno ravno okolnost, da pri tej investiciji nastopajo združeno termo in hidroelektrarne in rudarji, kaže na to, da je postalo takšno ekonomsko mišljenje v naši energetiki stvarnost.

Za kolektiv soštanjske elektrarne nastopa z začetkom te izgradnje težka in odgovorna naloga; prepričani smo, da jo bo častno izvršil. Za velenjske rudarje pa bo to nedvomno delovna vzpodbuda, obenem pa napotek k vse bolj nujni intenzivni modernizaciji proizvodnje, ki bo v interesu vseh poslovnih partnerjev. Za vse naše občane pa predvsem bolj jasen občutek perspektive in gotovosti.

fp

PRIHODNJE LETO 3 MILIJONE TON LIGNITA

Ob sprejemanju delovnih nalog za prihodnje leto so si velenjski rudarji zadali nalog, da bodo nakopali v letu 1969 3 milijone ton lignita. Ta obseg proizvodnje lignita je za sedaj še v smernicah, na osnovi katerih bodo strokovne službe pripravile delovni načrt rudnika za prihodnje leto.

Delavski svet rudnika je na osnovi proizvodnih dosežkov v letu 1968 ocenil, da bo količino 3 milijone ton lignita možno nakopati v 273 delavskih s poprečno dnevno proizvodnjo 10989 ton.

S tem, ko so samoupravni organi sprejeli količinski obseg proizvodnje, pa še ni rešeno drugo, prav tako pomembno vprašanje, kako vskladiti stroške proizvodnje s količinskim obsegom proizvodnje in kakšna naj bo cena premoga v prihodnjem letu.

Dejstvo je, da se cena premoga od reforme pa vse do danes ni spreminjala, medtem ko so cene nekaterim drugim industrijskim proizvodom samo v zadnjih dveh letih (1967/1968) porastle. Na primer: cena razstreliva je porasla za 6 %, cementa za 20 %, disous plin 11 %, zaščitna sredstva 10 %, železniški prevozi od 1. 10. 1968 dalje 5 % in proizvodi črne metalurgije 5 %. To so namreč proizvodi, ki jih rudnik poleg jamskega lesa in elektroenergije nujno potrebuje.

OBČANOM ZELIJO SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO 1969

Skupščina občine Velenje
Občinska konferenca SZDL
Komite občinske
konference ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski komite ZMS

~~~~~

Nagrajenci velike nagradne igre, ki jo je za svoje potrošnike namenila tovarna gospodinj-ske opreme Gorenje, je zaključena. Znani so potniki za Havaže, Azurno obalo in Španijo. Gorenje je prepustilo organizacijo vseh potovanj celjskemu Kompas. Ta pa je v preteklih dneh že imel razgovore z izžrebanci. — V Velenju so se sestali nagrajenci iz Slovenije, ki so bili izžrebani za Španijo in Azurno obalo. Predstavniki Gorenja MILAN VALENČAK in šef celjskega Kompas LEOPOLD PERC sta udeležence seznanila s programom potovanja — Na fotografiji: s sprejema izžrebancev v velenjskem hotelu Paka.

*Bralcem, naročnikom in poslovnim prijateljem
želimo v novem letu veliko
delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva*

Uredništvo in uprava
ŠALEŠKEGA RUDARJA

SEJA OBEH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

V blagajni občinskega proračuna ne bo dosti več denarja

Odborniki naše občinske skupščine so na zadnji seji obeh zborov sklepali in razpravljali o stvareh, ki so zelo pomembne za občinsko skupnost. Tako je bilo razvidno tudi iz vabila, ki so ga odborniki sprejeli nekaj dni pred sejo. Kljub temu pa je bila seja s strani odbor-nikov slabo obiskana, saj je bilo na seji prisotnih le 47 odbornikov. Seja je bila zaradi tega na robu sklepčnosti in se je moral predsednik občinske skupščine obrniti na navzoče odbor-nike naj vsaj oni ostanejo do konca na seji, ker jo bodo morali drugače prekiniti.

Merila in instrumenti za splošno proračunsko potroš-njo še niso v naši republiki sprejeti in vemo le za nekate-ra izhodiščna stališča. Na seji pa so odborniki kljub temu razpravljali in se strinjali s stališčem, da se obveznosti gospodarskih organizacij ne smejo povečati. Čeprav rabi-mo več sredstev za kulturo, šolstvo, narodno obrambo in delno tudi za pokojnine, mo-ramo te povečane zahteve po-stopoma urediti, so menili od-borniki velenjske občinske skupščine. Vsekakor bomo za to prispevali svoj delež in bo-mo morali znotraj našega občinskega proračuna splošno

potrošnjo bistveno spremeniti. Znano je, da drugo leto ne bo predpisana večja prispev-na stopnja in bo znašala kot letos 32,5 odstotkov. To pa po-meni, da se v blagajno občinskega proračuna ne bo zbralo dosti več denarja.

Osnutek republiškega zakona o spremembah in dopolnit-vah zakona o prispevkih in davkih občanov določa neka-tera spremenjena pooblastila občinskim skupščinam in jih morajo te spremeniti s svojim odlokom. V prispevkih iz oseb-nega dohodka iz delovnega razmerja ne bo po osnutku republiškega zakona nobene spremembe. Pri prispevku iz

osebnega dohodka od kmetij-stva je predvideno, da bodo katastrske občine tudi vnaprej razvrščene v štiri skupine, občinske skupščine pa predpisu-jejo na podlagi enotnih krite-rijev stopnjo občinskega pri-spevka od kmetijstva v na-slednjih mejah: za prvo sku-pino od 30 do 42 odstotkov (sedanja občinska stopnja 30 do 41 odstotkov), za drugo skupino od 17 do 29 odstotkov (sedaj od 18 do 29 odstotkov), za tretjo skupino od 10 do 16 odstotkov (sedaj od 6 do 17 odstotkov) in za četrto skupi-no od 3 do 9 odstotkov (sedaj od 4 do 10).

Razvidno je, da se sedanje občinske stopnje prispevka od kmetijske dejavnosti ne razli-kujejo bistveno od predvide-nih, razen v tretji skupini, kjer je bila začetna stopnja za 4 odstotke nižja od sedanje najnižje. Republiški zakon pa predvideva novo olajšavo za zavezance iz hribovitih in go-ratih krajev (IV. in eventual-no III. skupina), ki vlagajo sredstva v preusmeritev go-spodarstva, graditev in adap-tacijo gospodarskih poslopij ter nabavo opreme in preure-ditev stanovanjskih prostorov v turistične namene. S spre-menjenim republiškim zakono-m določene stopnje občinskega prispevka iz osebnega dohodka od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, ki se plačujejo po letnih osnovah, smejo znašati od 8 do 45 odstotkov.

(Dalje na 6. strani)

DANASJNI STEVILKI SALE-SKEGA RUDARJA PRILAGA-MO STENSKI KOLENDAR. TU-DI ZATO VAS VABIMO, DA SE NAROCITE NA NAS LIST, KER BOSTE RABILI KOLE-DAR SKOZI VSE LETO.

SINDIKATI POLAGAJO OBRAČUNE

V velenjski občini so v tem mesecu že začeli z delom občni zbori sindikalnih podružnic, ki bodo končani do konca januarja prihodnjega leta. Občni zbori bodo brez dvoma tehten prispevek k boljšemu delu sindikata in večjim rezultatom gospodarskih in drugih delovnih organizacij. V razpravah bodo člani sindikatov načeli mnoga vprašanja, saj je veliko področij, ki zanimajo delovne kolektive. Moramo reči, da so se letos v naši občini še posebno temeljito pripravili na občne zборе. O teh pripravah in še nekaterih drugih bistvenih stvareh je predsednik občinskega sindikalnega sveta TEODOR JELEN, dipl. pravnik, povedal naslednje:

»Od zadnjega občnega zbora občinskega sindikalnega sveta, ki je bil novembra 1967. leta, smo se zelo trudili, da bi organizacijsko in vsebinsko zblizali organe, od osnovnih organizacij sindikata do našega občinskega plenuma. So razmerno pogosti osebni kontakti sindikalnih funkcionarjev so sicer na vseh nivojih delo in vsebino izboljšali, vendar imamo vodstva osnovnih organizacij in tudi občinskih organov, ki še vedno ne delajo v redu in so pri svoji slabi aktivnosti predvsem zaprti sami vase. Kritično gledano je takšno stanje povsod tam, kjer so slaba vodstva v izvršnih odborih. Čeprav večkrat poskušajo obravnavati pomembna vprašanja, ostane to obravnavanje ponavadi za zaprtimi vrati in gre mimo neposredne prizadetosti članstva, tako tudi mimo vednosti višjih sindikalnih organov v občini. Ponavadi samo registrirajo pojave, čakajo na rešitve upravnih vodstev in drugih strokovnih služb v delovni organizaciji, ali pa probleme povsem prepustijo samoupravnim organom.«

— Potemtakem gre v povedanih primerih za sindikalne organizacije, ki so kljub navidezni aktivnosti posameznih funkcionarjev dejansko brez prave vsebine dela?

»Da. To so sindikalne organizacije, ki se pred svojim članstvom pojavijo samo takrat ko pobirajo članarino, pripravljajo letovanja, kupujejo ozimnico itd., ali v najboljšem primeru obveščajo še članstvo o uvedenih ukrepih, ki so jih v kolektivu sprejeli za boljše gospodarjenje in poslovanje.«

— Potemtakem gre v povedanih primerih za sindikalne organizacije, ki so kljub navidezni aktivnosti posameznih funkcionarjev dejansko brez prave vsebine dela?

»Da. To so sindikalne organizacije, ki se pred svojim članstvom pojavijo samo takrat ko pobirajo članarino, pripravljajo letovanja, kupujejo ozimnico itd., ali v najboljšem primeru obveščajo še članstvo o uvedenih ukrepih, ki so jih v kolektivu sprejeli za boljše gospodarjenje in poslovanje.«

TEODOR JELEN, predsednik občinskega sindikalnega sveta

da je sedaj skrajni čas, da z organizirano akcijo izboljšamo vsebinsko delo osnovnih sindikalnih organizacij in s pomočjo ostalih družbeno-političnih in samoupravnih dejavnikov izberemo v izvršne odbore res sposobne ljudi. Lahko rečem, da smo do sedaj že dosegli na tem področju ugodne rezultate.«

Že kratek razgovor s predsednikom občinskega sindikalnega sveta o glavni pomanjkljivosti pri delu določenega dela osnovnih organizacij je odkril, da bodo morali člani sindikatov na občnih zbora res vsebinsko opredeliti njihovo delo. Obračuni sindikatov naj ne bodo zgolj poročanja o manj ali bolj uspešno opravljenem delu v preteklem obdobju, ampak bodo morali avtoritativno sprejeti v svoje programe vsa tista vprašanja, ki bodo utrdila delovanje in organiziranost sindikalne organizacije v kolektivu. Če bodo stališča in zahteve delovnih ljudi kolektivno programirana, v vodstvo sindikalnih podružnic pa izvoljeni politično in samoupravno razgledani ljudje, potem se sindikati v velenjski občini ne bodo več v tolikšni meri srečevali s težavami, ki izvirajo iz slabega delovanja.

Občinsko pionirsko posvetovanje

Posvetovanja, ki je bilo prejšnji teden v Velenju, se je udeležilo 40 članov pionirskih odrednih odborov na osnovnih šolah.

Kot gostje so se posvetovanja udeležili predsednik občinske skupščine ing. Peter Krapež, politični sekretar občinskega komiteja ZKS Kristian Hrastel, predsednik občinskega združenja zveze borcev NOV Ivan Malenšek, predsednik občinskega sindikalnega sveta Teodor Jelen in sekretar Franc Mažgon, sekretar občinske konference SZDL Jože Veber, sekretar občinskega komiteja ZMS Stefan Dolejši, tajnik temeljne izobraževalne skupnosti Stane Zula, pedagoški svetovalec Rudi Kobolt ter ravnatelj vseh petih centralnih šol v občini.

V začetku posvetovanja so se pionirji poklonili spomenu na največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja, ki je umrl pred 50. leti. Uvodoma je pionirjem spregovorila o delu odredov in razrednih skupnostih predsednica občinske komisije za delo s pionirji Elfrida Ambrožičeva. Poudarila je potrebo po večji aktivnosti razrednih skupnosti ter načrtom vključevanju interesnih krožkov v delo odreda in posebej v programe pionirskih iger. Pionirji so na posvetovanju sprejeli zadolžitve, da bodo izdelali predloge za celodnevni program ob zboru pionirjev iz občin, kjer se je leta 1944 pomikala ter borila XIV. divizija. Nadalje bodo v odredih pripravili osnutek programa za pohod pionirjev iz naše občine od Dobrne do Smrekovca; na posvetovanju pa so se pogovorili tudi o javni oddaji pionirjev v kulturnem domu na temo pohod XIV. divizije na Stajersko, ki jo bo spremljal kulturni program.

Drugo leto, ko bo v Velenju vseslovenski zbor ob 25-letnici pohoda slavne štirinajste na Stajersko, se bodo tudi pionirji vključili v praznovanje z že omenjenimi akcijami. V tem okviru bodo pripravili v februarju VEČER KAJUHOVE POEZIJE in se tako oddolžili spomenu na rojaka, pesnika in borca Karla Destovnika-Kajuha.

Jugoslovanske pionirske igre, ki nosijo letos naslov »Ljubimo svojo domovino in bratske narode« bodo tudi naše pionirje tesneje povezale s pionirskimi odredi v sosednjih republikah. Na posvetovanju so se pionirji dogovorili za obliko sodelovanja s katerim bodo drug drugemu nudili možnost spoznavanja življenja pionirjev v odredu, zgodovino domačega kraja, razvoj domačega kraja po NOV, povezali pa bodo v teh igrah tudi odrasle ljudi ter tako po svojih močeh pripomogli k utrjevanju ljubezni med našimi narodi in njihovi enotnosti.

V Šmartnem ob Paki SPET KINO

V Šmartnem ob Paki že nekaj časa ni bilo kino predstav. Ljudska tehnika, v katere sestavo je bila tudi kino sekcija, je zaradi finančnih težav prenehala predvajati filme. Ljudem to seveda ni bilo po volji. No, sedaj je kino prevzel v svojo upravo dom kulture Velenje. Prva predstava je bila 30. novembra letos. Dom kulture je izdal tudi tiskan spored filmov do 16. marca prihodnjega leta. Rečemo lahko, da bodo filmi privabili precej ljudi.

Ker pa uporabljajo dvorano tudi šola za razne fizikalne dejavnosti, zato je prav, da bo tudi ona nosila del stroškov za ureditev centralne kurjave, ki jo sedaj instalirajo v domu. Vse gre, samo pravega sodelovanja je treba.

Z. K.

njihovi učitelji in profesorji nikakor ne zmorejo več sami opraviti. Mnogi obetajo od pionirskih starejšinskih svetov, ki so sedaj ustanovljeni pri skoraj vseh pionirskih odredih. Omenili so tudi težave s prostori, ki jih predvsem v Velenju primanjkuje in morajo pionirji zaradi tega svoje delo v organizaciji opravljati mnogokrat v neprimernem času. Pionirji so v svoji poročili omenili tudi finančne težave, ki jim včasih celo preprečijo da bi izvedli vse željene naloge.

Vsi navzoči so na posvetovanju doživeli ganljiv trenutek, ko je pionir II. osnovne šole Šoštanj predlagal enominutni molk za padle pionirje med NOB, zatem pa še, da bi dele gacija pionirjev s posvetovanja odne slika šopek rdečih nageljnov k spomeniku v staro Velenje, kjer so bili leta 1945 ustreljeni talci.

Pionirjem v naši občini in vodstvu organizacije v odredih lahko samo z željo, da bi jim pri delu, predvsem v interesnih dejavnostih, pomagalo vedno več staršev in drugih delavcev, kajti zanimanje za razne dejavnosti je ponekod tako veliko, da vsega dela

TUŠ - prvi korak izpod tuša

V kolektivu so v zadnjem času sprejeli več ukrepov, da bi zmanjšali nastalo izgubo in zagotovili trdnjšo prihodnost.

Po tem, ko so zaposleni prejeli pred dvema mesecema minimalni osebni dohodek, ko naprednejše sile v šoštanski usnjari ni začele resno ukrepati. Delavski svet je večkrat zasedal in iskalo rešitve. Nad tem usnjarskim kolektivom je spet visela možnost prisilne uprave, ki bi morala urediti slabo gospodarsko stanje in notranjo neurejenost.

Sami so uvideli, da brez dobrega vodstvenega in strokovnega kadra ne morejo uspešno gospodariti.

Zato so iskali rešitev skupaj z občinskimi organi in prisilni upravi in v tem, da bi našli dobre strokovnjake. Povoljnega prisilnega upravitelja niso našli, v kolektiv pa so bili pripravljeni priti trije strokovnjaki iz srednje tehniške usnjarske šole v Domžalah. Na eni izmed sej je delavski svet podjetja sprejel njihove pogoje in imenoval za direktorja v tovarni usnja Borisa Lenčeka. Hkrati z njim pa je sprejel za tehničnega vodjo Rudija Slevca in za vodjo kromovega obrata Džema Ačkoviča. Vsi trije so usnjarski strokovnjaki in so bili do sedaj na vodilnih delovnih mestih v usnjarskem tehnikumu. Novi strokovni sodelavci še niso izdelali sanacijskega načrta, nakazali pa so že spremenjene koncepte poslovanja, da bi v usnjarni preučili obseg proizvodnje pri istem številu zaposlenih.

Zagotovilo za uspeh dela novega strokovnega tima daje s svojim deležem tudi trgovsko podjetje Šoštanj iz Ljubljane, ki je velik odjemalec gotovih izdelkov tovarne usnja. To trgovsko podjetje se je namreč obvezalo, da bo pokrilo do višine 600 tisoč dinarjev morebitno dodatno izgubo, če bi nastala v šestih mesecih po prihodu novih treh strokovnjakov. V tem času bo imelo trgovsko podjetje v šoštanski usnjarni tudi svojega človeka, ki bo usklajeval odnose med proizvodnjo in trgovino ter bo tudi strokovni svetovalec.

Obvestilo naročnikom!

V današnji številki prilagamo položnice vsem tistim naročnikom, ki še niso plačali letošnje naročnine. Prosimo, da zaostalo naročnino nakažete na žiro račun 5074-8-369 pri SDK, ekspozitura Šoštanj.

Uspela dramska prireditve v Šoštanju

Po dolgem presledku so nas domači amaterji dramskega odseka DPD Svobode Šoštanj, v nedeljo, dne 8. decembra, popoldne veselo presenetili na odskih deskah z dramo Franca Saleškega Finžgarja »Veriga«. Ta poljudna ljudska igra je bila napisana leta 1914, motive za njo pa je zajel pisatelj Finžgar, ko je služboval na fari kot župnik v Sori.

Igro je režiral Tone Rep, ki se je v svoji uvodni besedi

spomnil tudi 50-letnice smrti Ivana Cankarja.

Izredno posrečena razdelitev posameznih vlog je dala poudarek vsesplošnemu prizadevanju in velikemu trudu, ki so ga posamezni igralci vložili v svojo dobra izvajanja ter svoje vloge tudi odigrali z vso popolnostjo in v splošno zadovoljstvo publike, ki je napolnila dvorano do zadnjega kotička. Igralci so za svoja izvajanja želi vso priznanje.

Ob koncu prireditve je predsednik DPD Svobode Maks Podlesnik izrekel v imenu Svobode in občinstva prizadevni igralski družini pod vodstvom agilnega režiserja Toneta Repa javno priznanje in zahvalo ter izročil šopke cvetja najprizadenejšim igralcem. Na splošno željo občinstva bo igra ponovljena 22. decembra ob 15. uri v Domu Svobode Šoštanj.

S. F.

Pionirji smo praznovali

Kot vsako leto, smo tudi letos praznovali na naši šoli 29. november — praznik republik.

Najprej smo imeli v telovadnici proslavo za vse učence; nato je bila proslava še v kulturnem domu, kjer je bil istočasno sprejem naših najmlajših v pionirsko organizacijo.

Vabljeni so bili predstavniki razredov, tovariši učitelji, tovariši ravnatelj, starši in predstavniki družbenih organizacij.

Program je bil pester. Nepozabna je bila zborna recitacija, kjer so sodelovali učenci od 5. do 8. razredov. Tudi dva pevski zbora sta zapela nekaj lepih pesmi. Seveda ne smemo pozabiti na posamezne recitatorje, ki so se zelo potrudili. Nekaj posebnega je bil nastop folklorne in telovadne skupine učencev.

Najbolj srečni so bili cicibani. Kako so jim sijale oči, ko so z velikim zanosom ponavljali pionirsko zaobljubo. Ko so jim starejši pionirji vezali rutice in dajali na glavo čepice, pa so bili že pravi pionirji naše lepe domovine.

Pozdravila sta jih tovariši ravnatelj Vlado Zakošek in tovarišica Ambrožičeva, sekretarka društva prijateljev mlade

V novem letu pričakujemo od vas za naš list več zanimivih prispevkov

DANES ODDANA – JUTRI VROČENA POŠTA

Ponavadi je tako, da se neposredno pred prazniki spomimo znancev, ki bi jim morali izreči srečno in zadovoljno novo leto, čeprav bi čestitko lahko napisali že mnogo poprej. Tudi pravila lepega vedenja veleajo, da je prav, če novoletno poslanico pošljemo vsaj deset dni pred praznovanjem. Če tako ravnamo, storimo nehoti dobro delo. Pomislite samo, koliko poštinih pošilk gre prav pred prazničnimi dnevi skozi poštne nabiralnike in roke delavcev na naših poštah. Čeprav se ti še tako trudijo, ne morejo zgotoviti vsega dela.

Zavoljo povedanega smo se v Sošanju obrnili na AVGU-STA VOHARJA, upravnika pošte, z naslednjimi vprašanji:

— Ob novoletnih praznikih se občutno poveča PTT promet. Kako ste letos na to pripravljani?

»Res je. Vsako leto ob novoletnih praznikih se zelo poveča promet na poštah, posebno še v pisemskem in paketnem poslovanju. Zato se poštne delavci v decembru mnogo bolj pripravljamo na ta del

poštnega dela. Naša skrb je predvsem v tem, da dosežemo osnovno geslo v naši dejavnosti: danes oddana — jutri vročena pošiljka! To bomo skušali izpolniti tudi letos, čeprav vemo, da bo promet večji.

Okrepili bomo prodajo znamk in čestitk pri poštinih okencih kot tudi s pomočjo pismonoš. Večkrat na dan pa bomo izpraznili poštne nabiralnike.

— Ali res pismonoše prodajajo na terenu znamke, vrednotnice in razne čestitke?

»Da, to je naša stalna praksa. Povedati moram, da je pismonoša nekakšna potujoča pošta, saj lahko ljudje pri njem dobijo vse vrste poštinih znamk in vrednotnic. Pismonoše poleg tega tudi sprejemajo denarne, paketne, brzopjavne in druge poštne pošiljke.

— Kaj priporočate ljudem v teh dneh?

»Pri PTT želimo, da koristniki naših uslug čimprej napišejo in oddajo čestitke za praznike, da ne bi prišlo zadnje dni decembra do nepotrebnih zastojev zaradi ogromnega dela v poštinih centralah.

Tako je! Če želite, da bo vaše voščilo prišlo čimprej v roke naslovniku, potem ne odlašajte s pisanjem.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

O glavnih izhodiščih za splošno potrošnjo in za določanje občinskih prispevkov in davkov v letu 1969 bodo razpravljali še na sejah občinskih svetov.

SPREMENJEN ZAZIDALNI NACRT — Z 1 VELENJE

Nadomestno cesto med Velenjem in Sošanjem niso zgradili tako kot je bilo označeno v odobrenem zazidalnem načrtu. Sprememba je potegnila za seboj tudi ostale zadave na zahodnem delu območja med starim Velenjem in reko Pako. Izdelano spremembo zazidalnega načrta, ki so ga odborniki potrdili na zadnji seji, omejuje reka Pako, Celjska cesta, novi del ceste in Saleška cesta v Velenju. Na tem območju bodo v naslednjih letih zgradili 5 desetletajnih stolpnih ob novih cestih, štiri skupinske garaže, na vzhodni strani pa so predvideni poslovni prostori in upravni prostori banke, sodišča in direkcije Vegrada. Hotel Pako pa bo lahko zgradil keglišče s potrebnimi prostori, plavalni bazen in bar.

IZGLASOVANA VIŠJA STOPNJA OSNOVNEGA PRISPEVKA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Odborniki so po daljši razpravi izglasovali soglasje za povečano stopnjo osnovnega prispevka, ki znaša zdaj 5,55 odstotkov in dodatnega prispevka. Predstavniki komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Ravne na Koroškem so zagotovili, da po dokončnem kritju izgube (ta znaša v desetih mesecih letos že okrog 1,110.000 dinarjev) zavarovanci v velenjski občini ne bodo več plačevali izrednega prispevka za zdravstveno zavarovanje.

Na seji skupščine so odborniki sprejeli še odlok o delovnem področju temeljnih in samostojnih upravnih organov, odlok o subvencioniranju stannarin, spremenili odlok o amortizaciji hiš in odlok o vzdrževanju stanovanjskih hiš.

V organe upravljanja nekaterih zavodov so imenovali

več predstavnikov občinske skupščine:

● v svet posebne šole Velenje — Vinka Rejca, dipl. psihologa;

● v svet šolskega centra Borisa Kidriča Celje — Alojza Tomazina, dipl. kom. inženirja;

● v svet zavoda za spomeniško varstvo — Jurija Juga, vodjo muzejske zbirke Velenje;

Do zasedbe delovnega mesta v občinski upravi so imenovali Janeza Jemeca iz Dravograda za občinskega urbanističnega inšpektorja in Tugomira Erherja, dipl. gradb. inženirja iz Dravograda za občinskega gradbenega inšpektorja.

V svetu za komunalne zadeve in urbanizem so razrešili Alekseja Janušiča, ker se je preselil v Celje in imenovali namesto njega Janeza Žerovnika, dipl. gradb. inženirja.

Svet krajevne skupnosti je razrešil Alojza Jelena iz Velenja dolžnosti člana tega sveta in delegiral namesto njega Rudolfa Hudovernika, dipl. gradb. inženirja.

V svetu za družbeni plan in finance so razrešili Petra Besala, dipl. ekonomista, ker se je preselil v Ljubljano in so namesto njega izvolili Andreja Naraločnika, dipl. ekonomista.

V svetu za gospodarstvo so razrešili Vlada Gorlova in Dušana Janežiča, namesto njih pa izvolili Martina Godca, logarja in Jožeta Hrastnika, dipl. rud. inženirja. Tovarna usnja pa je namesto Leona Madroniča delegirala za člana sveta za gospodarstvo Jožeta Rebernjaka.

V svetu za zdravstvo so razrešili Jožeta Svetino in imenovali Stojana Kukavico, vodjo kadrovske socialne službe pri Vegradu. Tudi v upravnem odboru občinskega cestnega sklada so razrešili Staneta Skornška in izvolili Alojza Mrzela. Zaradi daljše odsotnosti so v upravnem odboru občinskega komunalnega sklada razrešili Jožeta Meha in Jožeta Rajerja ter izvolili Ivana Valanta, dipl. stroj. inženirja in Jožeta Berlingerja. Imenovali so tudi za občinskega sodnika v Sošanju Matijo Inkreta, v svet lekarne pa Albin Medveda iz RLK.

VESELA LOVSKA DRUŽINA SREČNO! NOVO LETO!

Lovska družina Smartno ob Paki ima zadnje čase kar lepe uspehe. Stalež divjadi se je v letošnjem letu precej povečal, posebno pri srnjadi in zajcih. Tudi fazanov je precej. V svojih valilnicah so jih pridobili preko osemdeset, uvozili pa so jih šestdeset, katere so potem spustili v svoja lovišča. Sedaj jih je največ po Paškem polju in v Gmajni ob Savinji. Še sedaj v decembru bodo dobili iz Češke 15 zajcev, katere bodo spustili na prosto zaradi osvežitve krvi.

Lovci skrbijo tudi za naraščaj. V kratkem bo delalo izpite pet pripravnikov, ki bodo potem pravi lovci. Tudi svojo kočjo so nekoliko preuredili. Postavili so nov dimnik ter pred kočjo ograjo. V kratkem bodo uredili cesto, tako da bodo lahko in varno prišli z osebnimi avtomobili do kočje, ki stoji blizu Antona v Skornem. Sedaj grade lovsko stezo po sredi Oljke.

Ker se bliža zima, so že postavili krmilnice za fazane in jih tako že navajajo na sneg. Ko včasih te naše lovce opazujemo, smo kar veseli, da vladajo med njimi pravi tovariški in prijateljski odnosi. Prav je tako!

Rudnik lignita Velenje

sprejme na delo v jami

30 delavcev

Interesenti zglasite se takoj v KADROVSKO SOCIALNI
SLUŽBI, soba št. 23.

ZA ZAKLJUČEK PIONIRSKIH IGER NAGRADE NAJBOLJŠIM

Občinska pionirska komisija je letos razpisala tekmovanje v okviru jugoslovanskih pionirskih iger. Natečaj je bil zelo uspešen, saj se je nanj odzvalo precejšnje število pionirjev, pionirskih odredov in šol. V avli šole Miha Pintar—Toledo so priredili tudi posebno razstavo.

Pred dnevom republike pa so v delavskem klubu na majhni svečanosti razdelili nagrade. Sekretarka občinske zveze prijateljev mladine Elfrida Ambrožičeva je spregovorila o pomembnosti jugoslovanskih pionirskih iger, podelila nagrade in se vsem zahvalila za sodelovanje.

Sola M. P. Toledo je bila nagrajena s prvo nagrado za literarna dela in drugo nagrado za likovna dela, medtem ko je drugo nagrado za literarno delo in prvo nagrado za likovno delo dobila šola Gustava Siliha. Osnovna šola Karla Destovnika—Kajuha iz Sošanja je dobila tretjo nagrado za literarne liste in enako za likovno delo. Največje priznanje in nagrado 300 dinarjev je prejela za etnografsko zbirko šola v Plešivcu, drugo osnovna šola Skale in tretjo osnovna šola M. P. Toledo iz Velenja.

Nagradili pa so tudi posameznike. Jože Vogrinec, Milan Goršek, Vera Orešnik, Majda Drev in Slavko Vrtačnik so bili nagrajeni za najboljše spise v odrednih glasilih. Za likovne stvaritve pa so dobili nagrade Srečko Uranjek, Slavko Plazer, Alojzija Ročnik, Marija Filač in Katarina Janežič.

Na fotografiji: s sprejema v delavskem klubu.

Vse svoje življenje sem se bal, da ne bom dočkal leta 2069! Zdaj pa sem prepričan, da sem ga dočkal.

Prodajalne pilul s svinino, brizganci in tortami (pilul, ki nadomeščajo potice, je že zmanjkalo), že nekaj dni delajo brez prestanka. Posebni vsemirski avtobusi odvažajo srečne turiste v gozdove Venerine in na kanale Marsa. Ženo sva se malce sprickala, ali naj pošljemo sina k teti na sosednjo Galaksijo ali s šolo na Jupiter! Zena se boji, da je sin premajhen, da bi brez staršev potoval nekaj svetlobnih let, jaz pa sem mnenja, da je treba otroka čimprej navaditi na samostojnost. Sicer pa pustimo vendar družinske prepire, ko se piše leto 2069!

Davi navsezgodaj smo se pripravili na sprejem novega leta. Zena je oblekla nekakšne nogavice iz mesečine, ki sem ji jih prinesel lani s službenega potovanja na Luno, jaz pa sem se odločil za obleko iz slame (seveda ne takšne, kakršno smo poznali v XX. stoletju!). Zena mi je ponudila pilule slivovke! To res ni slaba stvar! Samo sladko sem se nasmejalo, ko sem v nekem časopisu bral, da je bila v starih časih slivovka tekočina. Moj bog, kaj vse so imeli v starih časih! Potem sem po starem običaju malo prigriznil: dve piluli klobase in pilulo kislih paprik. Izvrstno! Dopoldne so nas obiskali neki gostje s Saturna, pa smo se odločili, da se skupaj poveselimo. Opolnoči bo najlepše, sem si mislil, saj je bilo zmeraj!

Priznam, pilule so se me malce prijele, pa me je popoldne začela boleti glava. Pa sem se junaško držal! Saj novo leto ni vsak dan! 2069 pa še posebno ne.

»Glej ga, starega, nalezel se ga je!«

Obrnil sem se in videl, kako neki mulci kolovratijo za menoj. Le kako to? Kakšni mulci, saj sem vendar sedel z družino lepo doma, pri mizi? Kaj hočemo, vse mogoče se človeku primeri v XXI. stoletju.

»Pojedel sem dve ali tri pilule preveč,« sem odgovoril med smehom in nisem mogel razumeti, kaj se dogaja z našim planetom.

»Glej ga, kozarček preveč, ga je srknil,« so se zasmejali mulci in niso nehali hoditi za menoj.

Zdelo se mi je, da nekaj ni v redu. Segel sem z roko v žep, da bi pregledal magnetne naprave za transformacijo prisotnosti, pa sem namesto njih otipal še eno pilulo slivovke. Zaradi slabosti sem pojedel še to (kar bo, pač bo) in čutil, kako se mi v glavi vedno bolj vrti.

Tisti mulci so pa še kar trdovratno silili za menoj. Poklical sem ženo, pa se ni oglašila. Fantje so mi bili že tik za petami. Vprašal sem jih: »Oprostite, je to Venera?« in se poskušal prepričati, če morda pod paro nisem prišel na drug planet.

»Ne,« so se zasmejali, »to je Zemlja, samo vi ste videti, kot bi padli z Marsa!«

Spoznal sem, da se mularija v poslednjih sto letih ni prav nič spremenila. V starih knjigah sem bral, da je bila ravno taka še pred dvesto in več leti. Kakšen odnos do človeka, ki se je izgubil in zašel na lastnem planetu; ali namera na katerem drugem?!

»Lepo vas vprašam, povejte mi vendar, je to Venera ali Zemlja? In bodite malo bolj vljudni, takšna nesramnost se za leto 2069 res ne spodobi.«

Potem je okoli mene nekaj zarjalo. Pomislil sem: raketa! A ničesar nisem videl. Odpravil sem se naprej.

»O, gorje! Spet si se ga napil pred časom! Nikoli ne moreš trezno počakati do polnoči! Ves dan sem ti govorila, da daj stekleniko z žganjem v omara! Pokvaril si mi prehod iz starega leta v novo in praznike in sploh vse! Zdaj pa kar sam čakaj na novo leto! Jaz grem k sosedovim!«

Ta glas me je navdihnil s spoznanjem, žalostnim spoznanjem: Zal še vedno pišemo leto 1968. Kakšno hudičevo žganje! Premaknilo me je za celih sto let!

šport šport šport

VELENJE: trener vabi kritikante

ŠOŠTANJ: tekmovati v prvi slovenski ligi

Rokometaši so zaključili jesenski del prvenstva v Štajerski coni. Ekipa Partizana iz Šoštanja je z boljšo razliko v danih in prejetih golih na prvem mestu pred Mursko Soboto, ki ima isto število točk. Velenjčani pa so dosegli v tem delu tekmovalja samo eno zmago in so tako na zadnjem mestu.

Kako ocenjujete nastop vaše ekipe? Načrti za drugi del tekmovalja? Ti dve vprašanji smo zastavili trenerju velenjskega Rudarja **Vladu Pocajt** in predsedniku rokometne sekcije Partizan Šoštanj **Avguštu Voharju**.

VLADO POCAJT — »Vzrok za slabo uvrstitev je več. Eden je nedvomno ta, da niso vsi igralci ekipe iz Velenja — 3 igralci so v Ljubljani, 1 v Mariboru, 2 pa sta bila zaradi prakse dalj časa odsotna. S tako okrnjenim moštvom seveda nismo mogli redno in uspešno trenirati. Ekipa ni bila vigrana in je tako prišlo na tekмах do nesoglasij med igralci, kar je povzročilo malodušje in neborbenost. Osnovni vzrok pa so po mojem mnenju neurejene razmere v klubu. Šibko vodstvo s predsednikom Edom Medvedom ni bilo kos zahtevam kluba. Vsa prizadevanja pri iskanju finančne pomoči so bila zaman. Društvo Partizan—Rudar nam je sicer zagotovilo denar za udeležbo na tekmah. Kljub temu pa so igralci morali večkrat sami zalagati denar, ker ga iz društvene blagajne nismo pravočasno dobili. Denarja za prepotrebno opremo, predvsem copate, pa ni bilo.

Take razmere so imele za posledico nesoglasje med člani kluba, kar je povzročilo nedisciplino med igralci, to pa je pojevala nespeh na tekmah.

V predhodnem obdobju do spomladanskega dela prvenstva nameravamo v ekipo vključiti še nekaj mladih nadarjenih igralcev. Želim dokončati svoje začeto delo: usposobiti mlado ekipo za tako zahtevne tekme, da ne bi ostali na repu lestvice. V tem času nameravam imeti sestanek z igralci, vodstvom kluba in upravo Partizan—Rudar, kjer bi se pogovorili o prihodnosti velenjskega rokometu. Kot trener ekipe pod takimi pogoji ne morem uspešno delati.

Verjetno se marsikateri ljubitelj rokometu s mojim mnenjem ne bo strinjal. Zato vam bom vse tiste, ki mislijo drugače in v ozadju kritizirajo, naj stopijo naprej s konkretnimi predlogi in pomočjo.

AVGUŠT VOHAR — »Da bi uresničili dolgoletno željo ljubiteljev rokometu v Šoštanju — uvrstitev kluba v slovensko ligo, smo se vsi resno lotili dela. Trenerja ekipe smo poslali na izpopolnjevanje v Trogir. Z določenim znanjem se je resno lotil dela že pred pričetkom tekmovalja.

V ligi je precej izenačenih ekip, zato je tekmovalje zelo naporno. To pa je zahtevalo precej strokovnega znanja, požrtvovanja in discipline. Uspehi pa smo utrditi zavest med igralci, ki želijo z dosežki krognati svoja prizadevanja. Ni šlo vse gladko. V Murski Soboti smo doživeli poraz. Tako smo le z boljšo razliko v golih dosegli prvo mesto.

V mesecu januarju bomo začeli s treninji v telovadnici. Spomladi bo okrepljena ekipa še Franc Hribernik, ki se bo vrnil iz JLA. V nadaljevanju prvenstva imamo zelo ugoden razpored tekem, tako da igramo z močnejšimi ekipami doma. Vsi pa se zavedamo, da bomo le z marljivo vadbo in požrtvovalnostjo lahko dosegli željeno — tekmovati v prvi slovenski ligi.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega sina in brata

NIKA BOROVNIKA

izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, poklonili toliko vencev in cvetja ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala Gaberškim fantom za ves trud in podarjeno cvetje. Zahvaljujemo se tudi govornikom za ganljive besede ob slovesu od domače hiše, tovarišem Skarlovniku in Blagotinseku, ter gradbenemu obratu in rudarski godbi RLV.

Žalujoči: ata, mama, sestra Marija in brat Mirko

OBCNI ZBOR SOLSKEGA ŠPORTNEGA DRUŠTVA RSC

Množičnost in pestra dejavnost

V mladinskem klubu so se zbrali učenci rudarskega šolskega centra, da bi pregledali delo šolskega športnega društva v preteklem letu. Zboru so prisostvovali tudi predstavniki šole in predavateljskega zbora.

Iz poročila predsednika društva tovariša **Franca Lipovška** je bilo razvidno, da v SSD RSC sodeluje blizu 400 učencev, ki so vključeni v 9 sekcij. Dosegli so lepe uspehe na tekmovaljih v občinskem merilu, na srednješolskih in tekmovaljih domskih skupnosti. Tu velja omeniti šahovsko sekcijo, ki je zavzela prvo mesto na republiškem prvenstvu domskih skupnosti. Lepe uspehe pa so pokazali člani društva tudi v športnih igrah, dviganju uteži, judu, gimnastiki in v atletiki.

V razpravi je ing. Branimir Tancig seznanil navzoče z načeli vseljudske obrambe. Med bodočimi nalogami društva je bilo poudarjeno, naj si športno prizadeva vključiti čim več učencev v svoje vrste. Kajti le zdrav in pravilno razvit mladinec bo lahko kos našim logom, ki mu jih bo nalagal bodoči poklic ter da bo fizično pripravljen tudi na obrambne naloge v sklopu vse ljudske obrambe. Pri tem ima SSD velik pomen, saj je eden izmed važnih ciljev v končni fazi fizična sposobnost mladincev. Poudarili so, da je potrebno posvetiti še večjo skrb strelstvu ter, da bi se omogočila vsem vadba v streljanju z zračno puško.

Z urejenim financiranjem izvenšolske dejavnosti na RSC so tudi dani pogoji, da na tekmovalnem področju lahko dosežejo še lepše uspehe.

Sprejeli so tudi pravila društva. Desetim najboljšim športnikom pa so podelili knjižne nagrade. Ob koncu so izvolili nov upravni odbor, predsednik pa bo še nadalje ostal Franc Lipovšek.

Slišali smo ptičke pet

USPELA RAZSTAVA PTIC V DELAVSKEM KLUBU

Brez večje populacije uspešno dela v Saleški dolini društvo za varstvo ptic, ki ima svoj sedež v Šoštanju. Pred dobrim letom se je vanj vključilo nekaj ljudi, ki z ljubeznijo gojijo ptice. Zdaj je v društvu že 20 članov.

Prejšnji teden se je društvo za varstvo ptic tudi javno pokazalo. V cvetličnem delu velenjskega delavskega kluba je šest gojiteljev razstavilo kletke s kanarčki in nekaterimi drugimi domačimi pticami. Zvedeli smo, da imajo nekatere gojitelji tudi po 80 kanarčkov, kar si seveda vsakdo ne more privoščiti zaradi prostora in časa. Ptice namreč rabijo precej nege. Člani društva gojijo predvsem harške kanarčke, ki so bili včasih rumeni, s križanji in spremenjeno hrano pa so gojitelji dobili rdeče kanarčke; te tudi zelo cenijo.

Razstavljalci so z lastnim deležem priredili prikaz ptic v delavskem klubu, ker društvo nima na voljo niti toliko denarja, da bi lahko naročili društveni žig. Dohodek imajo le od članarine, ki znaša letno za člane 5 dinarjev. S tem denarjem pa ne morejo skrbeti za ptice, kar je tudi namen društva. Zato bodo z denarjem, ki so ga nabrali od vstopnine na razstavi, kupili hrano za ptice v naravi. V Velenju želijo namestiti ptičnice in na ta način hraniti ozeble se-

ničke, škinkovce in drugo malo perjad. Pravijo, da bi na ta način tudi pokazali svojo srčno kulturo.

Prebivalcem in zlasti otrokom svetujemo, kako naj v teh zimskih dneh hranijo lačne ptice, ker je sedaj za njih najbolj neugodno obdobje in zato menijo, da je pravilno, če jim pravočasno priskočimo na pomoč. Posebno nevarni so nenadna sprememba temperature, dolgotrajno in mrzlo deževje, poledica in debela snežna odeja. V tem času je zlasti važno, da ptice primerno krмимо. Hrana mora biti mešana in nepokvarjena. Primerne je predvsem konoplja, mak, proso, oves, bezgove jagode, bučna, sončnična in ostala semena. Tovrstna hrana je zdrava in je tudi slabo vreme ne pokvari. Ptice ne smemo hraniti s krušnimi drobtinami, ker se kmalu pokvarijo in ptice lahko zbolijo in poginejo.

Člani društva za varstvo ptic bodo odslej vsako leto priredili podobne razstave. Njihova želja je, da bi se v društvu včlanilo čimveč novih ljubiteljev ptic.

ZAHVALA

Ob izgubi moža in očeta

IVANA BLAJA

se iskreno zahvaljujemo rudarski godbi, osebju bolnice v Topolšici, kolektivu Chrommetala, pevcem zbora upokojeencev, rudarski častni četi in sosedom. Zahvaljujemo se tudi govorniku za poslovilne besede.

Žalujoči: žena Amalija, sinovi Ivan, Franci in Tone z družinami ter ostalo sorodstvo

Mesreče

— Dne 3. decembra ob 17.40 je ALBERT JAN iz Velenja, Kidričeva 16 a vozil osebni avtomobil CE 235-51 po cesti II. reda iz Arje vasi proti Velenju. V Bevcah pri hiši št. 8 a ga je v desnem nepreglednem ovinku zaradi neprimerne hitrosti in poledice ceste začelo zanašati. Zapeljal je na levo stran pod cesto in nato na travnik, kjer se je večkrat obrnil. K sreči je bil voznik le lažje poškodovan in ni iskal zdravniške pomoči. Na vozilu pa je za okrog 9.000 dinarjev škoda.

— Dne 12. decembra ob 17.25 je voznik osebnega avtomobila K 86-676 VALENTIN TROBEJ iz St. Kanžiana — Avstrija izsiljeval prednost tovrstnemu avtomobilu PU 109-10, ki ga je upravljal MIRKO PALCNIK iz Pule, v križišču Saleške ceste pri odcepu za Celje. Zaradi tega sta trčila. Osební avtomobil je spredaj uničen, dočim je tovornjak dobil le manjše poškodbe na blatniku in ščitniku. Škoda je za 6.500 dinarjev. Voznika pa nista bila poškodovana.

— Dne 25. novembra ob 18.45 je VALENTIN DVORNIK iz Šoštanja, Cankarjeva 25 parkiral svoj osebni avtomobil CE 144-12 pred hišo št. 13 na Kersnikovi cesti v Velenju. Ko je hotel odpeljati se ni prepričal, če je cesta prosta in tako zadel v zadaj parkirani avtomobil CE 108-53 last TOMISLAVA JEREMICA iz Velenja, Kersnikova 6. Na obeh vozilih je škoda za okrog 150 dinarjev.

— Dne 27. novembra ob 23.35 se je mopedist LUDVIK BRVAR peljal z mopedom CE 50-800 po Saleški cesti v Velenju proti Saleku. Pri hiši št. 4 je zaradi vlinjenosti padel in kljub zlomljeni ključnici takoj zaspal.

Proslava dneva JLA

V domu kulture Velenje bo v petek, 20. decembra ob 18. uri proslava v počastitev dneva jugoslovanske armade. Nastopili bodo rudarska godba, moški pevski zbor Ka-

Delavska univerza Velenje

RAZPISUJE

— TEČAJ ANGLEškega JEZIKA ZA ZACETNIKE

Pouk bo dvakrat tedensko — ob torkih in četrkih od 18.30 do 20.05 v prostorih Delavske univerze Velenje. Tečaj traja 4 mesece, tečajnina pa znaša 200 din.

Prijave sprejemamo v upravi DU 15. januarja 1969 vsak delovni dan od 8. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredo pa še popoldne od 16. do 18. ure.

— OSNOVNO SOLO, ODDLEK ZA ODRASLE, 8. razred

Prijave sprejemamo do 20. januarja 1969.

ZAHVALA

Potrbi ob tragični in nenadni izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA OBERČKALA

se iskreno zahvaljujemo družinam Lipnik in Zabukovnik, ki sta nam pomagali v tej hudi uri. Zahvaljujemo se tovarišu Kvartiču za izrečene poslovilne besede ob odprtem grobu, rudarski godbi ter vsem, ki so darovali cvetje in vence in pokojnika spremljali na zadnji poti.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Ivanka z možem Karlom ter vnuki Rado, Ivica in Karli

PAŠKI KOZJAK - legenda in stvarnost

V zvezi s tem je zanimivo, da segajo kmetije do tiste višine, kjer uspevajo še žita. Ob nastajanju kmetij je bilo to važno dejstvo. Npr. pri Blažiču, na višini okrog 600 m, rastejo vse vrste sadnega drevja in koruza, medtem ko najdemo že pri Rednjaku in Banovški

V zgodovini pisju so se mnogo ukvarjali s vprašanjem, kdaj so nastale samotne kmetije. Ali so starejše ali mlajše od dolinskih naselij. Na to dobimo zanesljiv odgovor iz srednjeveških urbarjev (zemljiške knjige). Iz njih lahko

stvom, da naj bi se dolinska naselja v prebivalstvu preveč pomnožila in razširila, v toliko da zemlja ni mogla več vseh prehranjevati. Zato je začel odvisni del prebivalstva iskati nov življenjski prostor na pobočjih gora, ki so jih prekrivali gozdovi.

Prvotno je človek pridobil kulturne površine v gozdovih s požiganjem. O tem pričajo imena nekaterih kmetij, kot Požeg, Požarnik, Pogorelec itd. Ostanek nekdanjega požigalništva imamo še v tropskih predelih, kjer je kmetijstvo na nizki stopnji razvoja.

Te kmetije so si morale izbirati ugodne lege v naravnem okolju. Kot vemo, je tu pri njihovem nastanku odločala predvsem kakovost prsti. Ta

ko so predvsem nastajale s svojimi kmetijskimi površinami v suhih dolinah in na ravni prebilih pobočjih. Drugod v alpskem področju, kjer je več rodovitne prsti, so bili pri nastajanju kmetij v ospredju ugodni reliefni pogoji.

Večina samotnih kmetij ima svoje zemljišče prostorsko strnjeno ali zaokroženo okrog kmečkega doma. To kaže na mlad pravno-lastniški razvoj kmetije. V starejših dolinskih naseljih pa so nasprotno lastniški delci prostorsko razmetani in spričo večkratne delitve majhni, kar so zanesljivi znaki starejšega razvoja. Manjše lastniško-pravne spremembe so nastajale v preteklosti tudi na Paškem Kozjaku. Tako se je verjetno morala ne-

in talne razmere. Kmečki dom, hiša in gospodarska poslopja, so se običajno umaknili v strmino, če je umaknivalo prostora za njivske in travne površine, včasih celo v senco ob rob gozda.

Če primerjamo kmečka gospodarstva na Paškem Kozjaku z ostalimi v širši okolici, izkazujejo ta obsežnejšo posest. Tako zajemajo največja čez 40 ha (Zg. Klince in Rednjak), medtem ko najmanjše okrog 10 ha površin. Verjetno je eden izmed glavnih vzrokov za nadpovprečno velikost posestev v naši rodovitnosti tal. Drugi vzrok pa je v dejstvu, da so se lastniško posestva malo razdeljevala. O tem priča tudi majhno število kočarjev ali bajtarjev z neznanimi krpicami zemljišč, ki so drugod delili nekdanj mogočne kmetije v brezpomembne gospodarske enote.

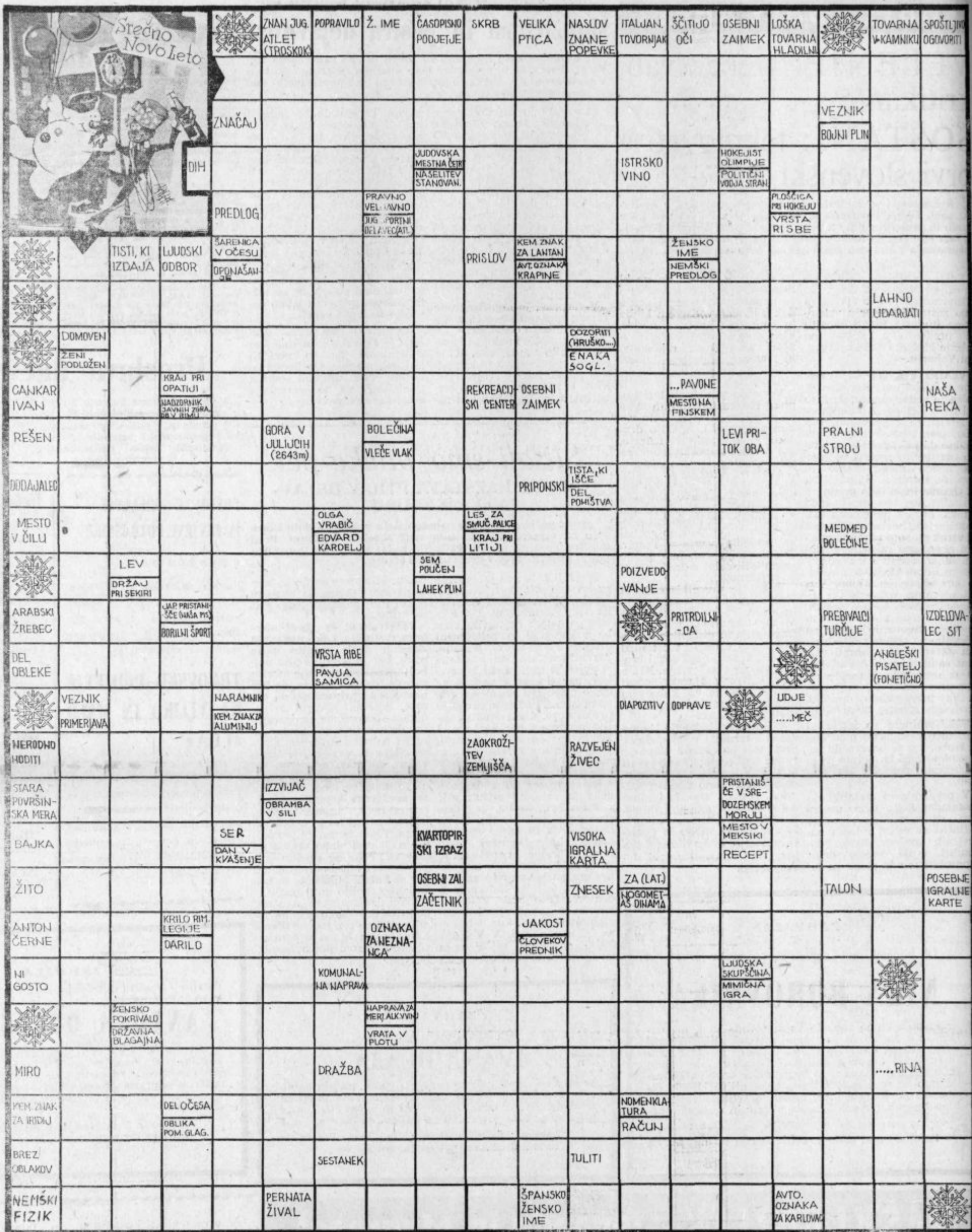
(Dalje prihodnjič)

SVET POD ŠPIKOM (4)

le odpornejše vrste sadnega drevja (hruške in lesnače), koruza pa daje tako slab pridelek, da se je ne izplača saditi. Povsod pa uspevajo jara in ozimna žita (rž in pšenica).

razberemo, da so samotne kmetije mnogo mlajšega nastanka od dolinskih naselij. Tako so se večinoma pojavile med 12. in 15. stoletjem. Ta pojav si pojasnjujemo z dej-

N
A
G
R
A
D
N
A

K
R
I
Ž
A
N
K
A

Za praznične dni smo pripravili nagradno križanko. Opisi so vključeni v like. Če sta v enem polju dva opisa, velja zgornji za vodoravno smer, spodnji pa za navpično. Vse kar liki predstavljajo ali kar je z njimi v neposredni zvezi, vpišite v križanko v smeri, ki jo kaže puščica.

Pravilno rešene križanke bomo izžrebali in nagradili:

1. nagrada, 100 dinarjev
2. nagrada, 80 dinarjev
3. nagrada, 60 dinarjev
4. nagrada 50 dinarjev
5. nagrada, 30 dinarjev

Rešitve pošljite ali dostavite do 5. januarja 1969, na naslov: Uredništvo »Šaleškega rudarja« Velenje, Titov trg 2, p. p. 89.

Na kuverto napišite »Nagradna križanka«.

MALI OGLASI

PREKLICI

● Veljavnost plačilnih kartončkov RLV preklicujejo: Jože Straki, Kerstnikova 3, Velenje — številko 415; Drago Kotnik, Kerstnikova 3, Velenje — številko 747; Gelca Ledinek, Jenkova 11, Velenje; Silvo Strigl, Metleče 42 — številko 463; Radivoj Berdnik iz Velenja — številko 644.

NOVA OBRTNA DELAVNICA

● 15. decembra sem odprl obrtno delavnico kleparske, strelovodne in toplotne dejavnosti. Vljudo se priporočam za naročila — cene solidne. Igor Zbičajnik, Celjska cesta 39, Velenje.

ČESTITKE

● Srečno 1969. leto želi vsem občanom, posebno pa še članom rudnika lignita Velenje, da bi dosegli čim boljše uspehe — vojak Blaž DZUKARIČ, 7197/4, Niš.

Ples za maturantski izlet

V soboto, 16. novembra, je 3. b razred gimnazije v Velenju organiziral ples. Z njim smo dijaki dobili sredstva za maturantski izlet. Mesec temeljitih priprav se je bogato obrestoval, saj smo v hranilno knjižico naložili preko 130 tisočakov.

Ples je bil v avli osnovne šole Miha Pinter-Toledo, ki jo je velikodušno odstopil ravnatelj Vlado Zakošek. Postavil je le pogoje, da po končanem plesu

Anton Dolejši